

**Bi baweriya bi nûbûna xebat û
tekoşînê, newroz û sersala we
ya nû pîroz be «... 3**

Bidestveanîna mafên netewî yên gelê kurd
di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de

AGIRÎ

Birêz Mistefa Hicrî

Duheftînameyek Siyasî-Gîştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî www.agirimedia.org Hejmar (226) 20-03-2014 Buha (150) Tûmen

Divêt me bawerî bi hêza xwe hebe

Êvariya roja 29'ê Reşemê (20.03.2014) di binkeya Deftera Siyasî a PDKÎ de, rêûresmeke bi coş bi beşdariya sekreterê giştî, mêhvanan, endamên rêberî, kadr û pêşmerge û malbatên wan bi rêve çû. Di yekemîn beşa vê rêûresmê de, rêzdar Mistefa Hicrî sekreterê

giştî yê PDKÎ peyamek pêşkêş kir. Piştî çend helbest û sirûdên taybet bi vê boneyê hatin pêşkêş kirin. Beşa dawiyê ya rêûresmê jî, li derveyî hola rêûresman bi rêve çû, ku di vê beşê de, agirê newrozê

ji aliyê rêzdar Mistefa Hicrî û nûnerekî Komeleya Zehmetkêşên Kurdistanê Îranê ve hate hilkirin. Piştî jî beşdaran bi coşêke taybetî ve, girtne govend û dîlanê û heya demeke dirêj ew şahî

berdewam bû. Hêjayî basê ye ku deqa peyama newrozî ya birêz Mistefa Hicrî di rûpelên 3 û 4'ê de hatiye çap û bilavkirin.

Sergotar

Newroz

Nahîd Husênî

Demsala buharê ye, û newrozê himbêza xwe ji bo ciwanî û hezkirinê vekirîye. Newroz e û xwezayê bi kincên bi xeml ên Kurdî, xwe xemilandiye, da ku mizgîniya jiyanê bide gij û giya, û her jîndareke din. Dema ji-yana xwezayê ye, û jiyamê dilê xwe bo hêviyan xweş kiriye. Serdema rabûnê ye, û Kurdistanê himbêza xwe vekirîye bona ku tîrojên azadiyê himbêz bike. Bêhna azadiyê tê, û rêvîngên têhniyê serbestiyê pêngavên xwe bileztir dikan, bi vê hêviyê ku kena li ser lêvên wan tevî tîrêjan bin, û di dema serkevtina yekcarî de, hevdu himbêz bikin.

Newroz e, lê welatê buhar û newrozê û hêviyên di dil de, li jêr dûmana reş a dîktatoriyê de dinalîne. Destpêka vejînê ye, û di kangeha jiyanê de, mirin çavnihêriya gellek ji hêviyan dike.

Dema vegeşîna xwezayê ye, lê dûmana dîktatoriyê per û baskên xwe bi ser zozanên herî bi xeml ên nîştiman de kêşaye. Xwezayê himbêza xwe ji bo vegeşîneke nû amade kiriye, lê kerb û kîna kevneperestiyê bi hilma pirr ji jehrê a xwe hewil dide ku per û baskên xwe bi ser hemû Kurdistanê de bikêşe.

Rejîma dijî kêfxweşî û azadiyê, di Îranê de, evsal jî wekî her salê hewil dide ku pêşiya şahî û kêfxweşîyan bigre, jiber ku şahî û kêfxweşî nîşaneyê dijayetiya di gel çanda reş û reşperestiyê ya Komara Îslamiya Îranê ye. jiber ku kêfxweşî, hêvîdarbûn e bi rojên piştî Komara Îslamiya Îranê.

Lê newroz her newroz e, û nasnameya kurdewariyê ye. Newroz nîşana dijberiya di gel Komara Îslamiya Îranê ye, û wê her bimîne. Newroza we pîroz, dilê we teji ji hêvî, hêviyên we nêzîktir bi armancên we, û arancên we bidestve bîn.

Peyama Deftera Siyasî ya PDKÎ bi boneya 8'ê Mars

Deftera Siyasî ya PDKÎ, bi boneya 8'ê Mars roja cîhaniya jinan, peyamek bilav kir, ku deqa peyamê bi vî awayî ye: Îro carek din, em pêşwaziya ji roja dîrokî ya 8'ê Marsê dikan, ku wekî roja navneteweyî ya jinan hatiye ragehandin û rêz jê tê girtin.

PDKÎ tevî rêzgirtina ji roja hevpeywendiya di gel jinan, pîrozbahiyên herî germ ên xwe pêşkêşî tewahiya jinên cîhan, Îran û Kurdistanê dike. Bi vê hêviyê ku jinên tekoşer ji hewl û xebata xwe ya pîroz li dijî serberedayî, kevneperestî û çewsandinê, û herwisa bo gihîştina bi mafên xwe ên rewa serkevtî bin.

Jin bi tekoşîna bê rawestiyên û pirr ji qurbanî ya xwe, di komê ji welatên cîhanî de deskevtên buhagiran bi dest ve anîne, û bi beşeke berçav ji azadî û mafên xwe gihîştine.

Lê piştî derbazbûna sedsalekê bi ser ragehandina roja cîhaniya jin, niha jî di piraniya welatên cîhanê de, jin bi şeweyên curbicur dibin qurbanîyê ferq û cudahîdanînan û bîrûbaweriyên kevneperestane, û di bêpariyê de dijîn.

Yek ji wan welatên ku mafên siyasî, aborî û civakî ên jinan tê de bi êşkere tê bînpêkirin, û jin bi sedema kultura ferq û cudahîdanînan û paşvemayî ya hikûmetî, ji mafên xwezayî û mirovî ên xwe bê par in, Îrana li jêr deshilata Komara Îslamî de ye.

Di Îrana Îslamî de, çewsandina jinan di civakê de, yasayî ye, rê pê hatiye dan. Herwisa ferq û cudahiya hemû aliyane, maf bînpêkirin û sivikatîkirina bi jinan, li gorî yasaya bîngehîna welat asayî ye, û hatiye yasayîkirin. Di çand û eqliyeta karbidestên rejîma Îslamî de, jinên Îranê bi giştî wekî mirovê pile du, tene hesibandin û her bi vî rengî jî reftar bi wan re tê kirin.

Ji bilî vê yekê jinên Kurd, di jêr barê giran yê sitema neteweyî de jî diçewsin, û tene serkutkirin. Rejîma azadîkuj ya Îranê jî vê yekê agehdar e ku jinên Kurdistanê bi dirêjahiya tevgera rizgarîxwaziya Kurd, di xebata bo bidestveanîna azadiya neteweya xwe de, beşdar bûn, û niha jî beşdar in.

Jinên Kurd selimandine ku tekoşîna ji bo azadiyê, û rizgariya wan ji çewsandin û bê pariyê, wek beşeke cudanekirî ji xebata gelê wan bo azadî û bidestveanîna mafên siyasî û neteweyî ên wan e.

Lewra di nava refa partiyên siyasî ên Kurd de, rêkxirawên ne hikûmî, ji her derfetekê ku dest wan bikeve, mil bi milê mîrên Kurd, fedakariyê dikan, û canê xwe gorî dikan.

PDKÎ ew şanaziya ji xwe re bi dest xistiye, ku her ji dema avabûnê ve, pîrsa jinan jêre giring bûye, û xebata bo bidestveanîna mafê wekhev ji bo jinên Kurd, di programa xwe ya si-

yasî de bi cih kiriye.

Lê PDKÎ di heman demê de, ew rastiya li ber çavan bûye ku heya niha, eva ku di vê derheqê de hatiye kirin, bes nine, û dibe hewlên zêdetir û bi bernametir bo beşdariya berfirehtir ya jinan di jiyanê siyasî û civakî de bihê dan. Jiber ku li ser vê baweriyê ye ku xebata bo azadiya neteweyekê, bi bê beşdariya jinan û bidestveanîna madên wan, xebateke ne tewaw e, û nagihîje encama dilxwaz.

Diyar e ku jinên Kurd bi mifahwer-girtina ji ezmûna jinên xebatkar ên neteweyên rizgarbûyî, ew rastiya li pêş çavên wan e, ku gihîştina bi azadî û serbestî û rizgariya ji çewsandinê, bi hewl û tekoşîna bêrawestan û berdewam ya jinan bixwe ve bidestve tê.

Lê serbarê vê rastiye erka li ser milên mîrên wekhevîxwaz û demokrat e ku di vî warî de alîkarê jinan bin.

Di vê xebata dijwar û berheq û rewa de, PDKÎ xwe wekî alîkarê jinan dizane, û ji xebata wan ya rewa bo gihîştina bi wekhevî û rizgarbûna ji ferq û cudahiye, piştevanîyê dike.

Serkeve xebata jinan bo azadî û wekhevîyê
Pîroz be 8'ê Mars roja hevpeywendiya di gel jinan

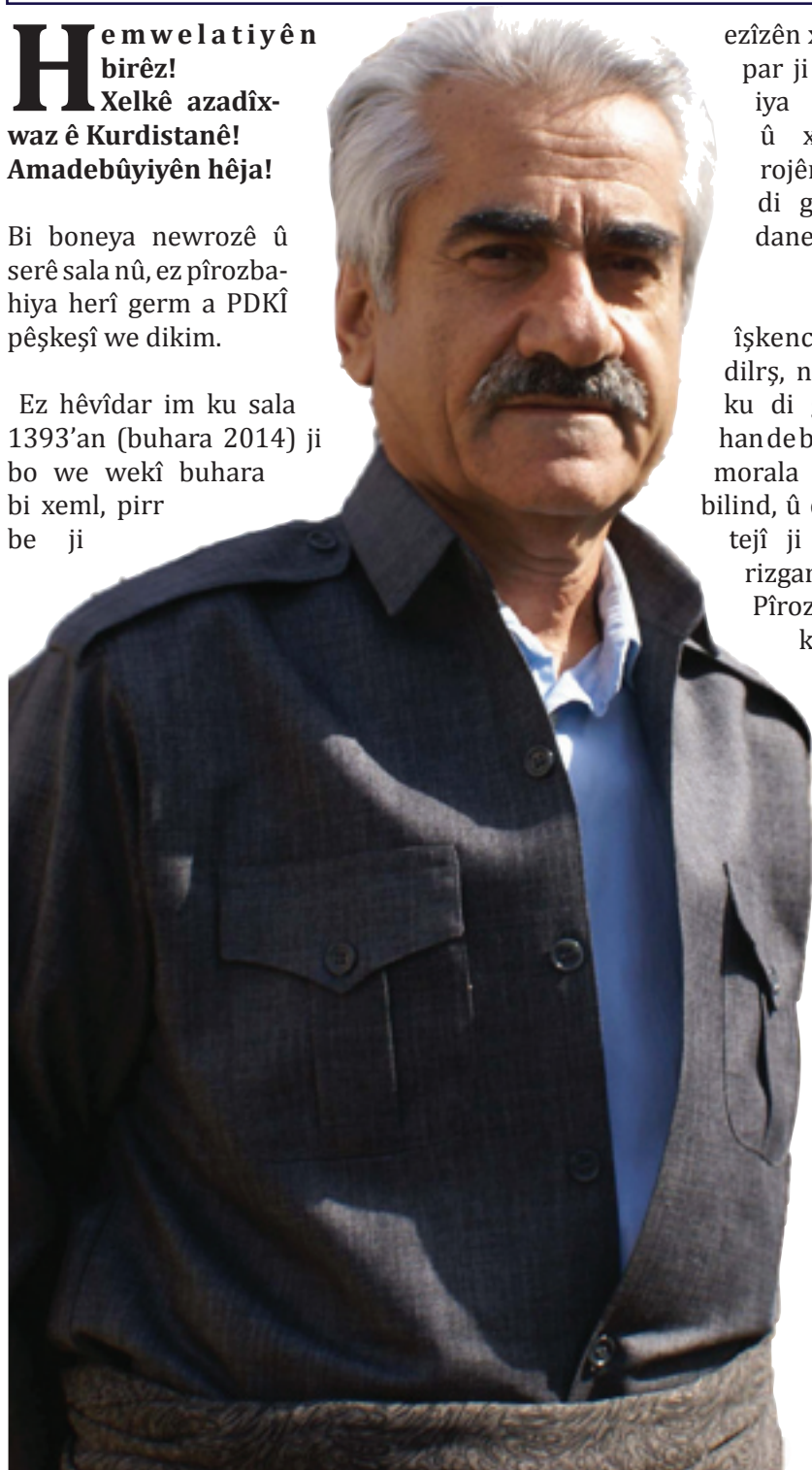
PDKÎ
Deftera Siyasî
07.03.2014
16.12.1392

Peyama newrozî ya birêz Mistefa Hicrî sekreterê giştî yê PDKÎ

Hemwelatîyên birêz!
Xelkê azadîxwaz ê Kurdistanê!
Amadebûyîyên hêja!

Bi boneya newrozê û serê sala nû, ez pîrozbahiya herî germ a PDKÎ pêşkeşî we dikim.

Ez hêvîdar im ku sala 1393'an (buhara 2014) ji bo we wekî buhara bi xeml, pirr be ji

ezîzên xwe, bê par ji ciwanîya buharê û xweşîya rojên cejnê, di gel zîndanevan û

îşkencekerên dilrêş, neçar in ku di girtîgehanebimînin, morala we bilind, û dilê we teji ji hêviya rizgariyê be. Pîroz be li kadr û

**Newroz Cejna
Vejîna xwezayê û
nîşana berxwedana
gelan pîroz be...**

Di vê derheqê de hekî em bixwazin ku avriyê bidin hemû bûyerên wê salê, bixwe hewcedarê demekî taybetî ye, û di vê peyamê de cih nagre, lewra bi kurtî ezê îşareyê bi çend xalan bikim:

- Li gorî nirxandina sindûqa navneteweyî ya pere, rêjeya bêkariyê li Îranê, di sala borî de, li jêhelçûnê de bûye. Her li gorî serjimêriyên rejîma Îranê bixwe, ew rêjeya di Kurdistanê de, li çav herêmên din ên Îranê, sertir bûye.

Li gorî serjimêriyên nefermî, û heya ên rejîmê bixwe, ku ciyê gumanê ne jî, pêketina bi madeyên sirker zêde û zêdetir bûye.

Li gorî gotina wezîrê karûbarên navxwe, şeş milyon Îranî bi awayê rasterast, pêketiyê madeyên sirker bûne, û %92 ji xelkê Îranê nîgeranê vê diyardeyê ne. Berpirsyarê "Civata Hemahengiya Berbirûbûna di gel Madên Sirker" li parêzgeha Sine dibêje ku nêzî 20 hezar pêketiyên van madeyan di vê parêzgehê de hene.

-Giranî û helawsana (Enfilasiyona) aborî û pêketina bi madeyên sirker, diyardeyên nexweş ên civakî ên zêdetir li pey xwe anîne, û hejmar û serjimêriya xwekujî û telaqê rû li zêdebûnê ye.

Li gorî serjimêriya nawenda pizîşkên warê karûbarên yasayî,

(pizîşk qanûnî) li Kirmaşanê, heya dawiya meha Sermawezê, 3.125 kiryarên xwekujiyê di wê parêzgehê de rû dane ku li çav sala borî, ji sedî deh zêdetir nîşan dide.

Nawenda kodikê (sebt ehwal) ya vê parêzgehê ragehandiye ku di destpêka şeş mehên destpêka wê salê de, radeya telaqê %13.3 zêde bûye, û li hemberî her çar zewacan de, sê telaq hatine navnivîskirin.

- Di sala borî de, karnameya rejîma Îranê di berdewamiya tundûtîjî û serkut û bînpêkirina mafên mirovan de, reştir ji caran bûye.

- Mijareke din ya balkêş ku di heman demê de wekî ezmûnekê cihê jê fêrbûnê ye, cihguherîna berpirsyarên rejîmê di navbera Ehmedînîjad û Rûhanî de, wekî serkomarê welat bû.

Di vê şanogeriya de, ku rejîmê wekî hemû carên din bi rê exist, Rûhanî bi gotareke cuda ji Ehmedînîjad, û bi qewl û soza cîbicîkirina daxwaziya destpêkê ên xelkê karî ku bala beşdarên hîlbijartinê bo aliyê xwe rakêşe.

- Diyarîkirina Rûhanî di encama vê bi nav hîlbijartinê de, xweşî û hêviyeke wisa di nav beşeke xelkê de pêk anî, wekî vê ku ezmûna qewlên berbijarên hîlbijartinê pêşîn, û çarenûsa wan qewl û sozan, ji bîr kiribin, û jêve bin ku di rastî de Rûhanî baw-

pêşkevtin, û pirr be ji şadî û kêfxweşî, jiyan bi dilê we be, û dijmînên we serşor, û rû li nemanê bin.

Bila ji vê derfeta pîroz em mifayê wergirin û em hemû pêkve silav û pîrozbahiyên xwe bişînin bo malbatên şehîdên serbilind û hertim zindî, ên riya rizgariya welatê xwe, ên ku li dijî paşvemayî û zulm û sitemê bûn, ên ku her tim di bîra me de ne, û riya wan heya gihîştina bi armancên wan berdewam e.

Newroz li we pîroz be, xortên çavnetirs û berxwedêr ên gel, ên di nava girtîgehên tarî ên rejîma nezani û sêdarê de, ên ku bi tawana mafxwaziya di van rojên cejnê, dûr ji himbêza germ û pirr ji hezkirinê ya malbat û

pêşmerge û endamên PDKÎ, û hemû tekoşerên hişyar ên ku di navxwe ya welat û li jêr metirsî û gefxwarinên rejîmê de, ji her cure derfetekê mifayê distînin da ku bi awayekî kêrhatî, li dijî rejîmê berberekanîyê bikin, û amade bin ku di pêxema azadiyê de nirxa wê bidin.

Hêjano!

Niha ku em bi hêviyeke nû ber bi pêşwaziya ji sala nû ve diçin, di cihê xwe de ye ku em avriyekê li yek sala borî, wate sala 1392'an a Rojî bidin, saleke dijwar û pirr ji êş û azar, wekî hemû heyama temenê rejîma Îranê, bo hemû xelkê Îranê, û bi taybetî bo neteweya Kurd di vî welatî de.

fetek bo azadiya bîrûrayan û cud-abîran pêk nahînin.

Rejîmek ku piştî xwe bi xelkê xwe qahîm be, tirs ji rexneyên rojname-nûsek, û daxwazkariya mafxwazekî neteweyî û heya xwendina bi zimanê dayîkê nine, û bi van tawan wî xelkî nagre û îdam nake.

Rejîmek ku hezkirina xelkê bi hêz û şiyana xwe bihesibîne, li hemberî daxwaziya welatên din de, bi hêceta “Nermişê Qehremanane” (nermiya qehremanane) serî natewîne, û ew qas zelûl û bêçare nabe.

—her çend ku em li ser vê baweriyê bûn û hene, ku projeya navikî ya Îranê bi armanca destpêregihîştina rejîmê bi çeka navikî her di roja yekemîn de siyaseteke serberedayi-yane û şaş bûye, û heta zêdetir dest ji vê xewn û xeyala tevdanîkarane hilbigre, zêdetir bi qazanca xelkê Îranê ye—.

Xeyrî lawazî û bêçareyiya rejîmê bi giştî, serdema deshilatdariya wan şêwe deshilatan bi ser çûye, jiber ku şiyana guhertinan û xwe rastkirina di gel pêvajoya serdem nînin, lewra herwekî hemû wan şêwe hikûmetên ku ji dûr û nêzîk ve, em dibînin, mehkûm bi nemanê ne. Lewra dema vê hatiye ku hemû aliyek bi awayekî hev girtî li dijî wê bisekinin û ji vê zêdetir bi direv û fêlên wan nehên xapandin.

Erkek ku di vê rastyaê de dikeve ser milê hemû takên civakê, eva ye ku aliyê kêma alîkariya serkevtina find û fêlên wan nekin.

Baweriyê bi hêz û şiyana xwe ya bê binî bînin, her wekî hemû xelkê ku di heyama 4-5 salên borî de, bi destê betal berbûne canê deshilatên sitemkar û serkvetî jî bûn.

Bila bi vê hêviyê ve, em hemû ber bi pêşwaziya ji sala nû ve herin û agirê newrozê û xweşî û govendên vê boneya pîroz bikne hêvina têhn û goriya xwe ya xebatkarane, û cemedî tarîfî û sir û seqema stem û paşvemaîyê ya rejîmê bidin helandin.

Bi baweriyê bi nûbûna xebat û tekoşînê, newroz û sersala we ya nû pîroz be, û saleke pirr ji şadî û cejn û serkevtin û nemana sitem û stemkariyê, ji we re hêvî dikim.

PKÎ
Sekreterê giştî

erî bi wan sozan heye û dikare wekî serkomar wan qewl û sozên xwe cîbicî bike. Ji qewl û sozên wî em dikarin amajê bi wan çend xalên jêrîn bikin:

Vêdebirina rewşa emniyetî (tenahiye) bi ser welat, azadkirina girti-yên siyasî bi Kerobî û Mosewî ve jî, birêvebirina yasaya bingeîn, serxwebûna dezgeha dadweriyê, azadiya raderbirînê, xwendina bi zimanê zikmakî di wan herêmên ku neteweyên xeyrî Fars lê dijîn, diyarîkirina berpirsyarên wan herêman ji kesên xwecî û heta soza diyarîkirina wezîrekî ji hindikayiyan bi armanca pêregihîştina bi kêşeyên wan.

Hinek kes jî —her yek ji wan bi mebestekê ve— li ser wan qewl û sozan ketin nava propagandeyan bo Rûhanî û ew qasê ku karî di rastaya serkevtina Rûhanî, û axkirina di nav çavên xelkê de, xemsarî nekirin, lê Rûhanî her ji dema ku hate serkar, ne tenê sozên xwe ji bîr kirin û pişt guh ve avêtin, belkû rast berevajî kar kir, ku ew jî vedigere ser du sedemên serekî:

Yekem- Rûhanî ku di heyama hatine ser deshilata Komara Îslamiya Îranê ve, ji mohreyên evlehî ên rejîmê bûye, û emegdariya xwe bi vê rejîmê û weliyê feqîh selimandiye, her di bingehe de bawerî bi pêkhatina guhertinan di Komara Îslamiya Îranê de nine.

Duyem- Di Komara Îslamiya Îranê de

eva serkomar nine ku deshilat hebe, belkû tenê weliyê feqîh deshilata diyarîkirina siyasî û programa karê derve û navxweyî heye, her wek ku Xatemî di dema xwe de got, di vê sistêmê de, serkomar ji pêlîstokekê zêdetir nine. Di rêûresma nasandina parêzgarê nû, û birêkirina parêzgarê pêşîn ê Sinê de, wezîrê Karûbarên Navxweyî yê dewleta Rûhanî bo sivikatîkirina bi gelê Kurd ragehand ku wî gellek hez dikir ku kesek ji xelkê xwecî bo vê berpirsariyê diyarî bike, lê mixabin kesekî kêrhatî di nava Kurdan de nedît, ku soza xwendina bi zimanê dayîkê, bi ragehandina dijberiya nawenda Ferhengistana Ziman û Edebiyata Farsî hate jibîrkirin, û di cihê diyarîkirina wezîrekê bo karûbarên hindikayiyan di navxwe de, Elî Yonisî berpirsê pêşîn ê dezgeha Îtîlaatê, wek rawêjkarê taybetî yê serkomar di vî warî de hate diyarîkirin.

Derheq azadiya raderbirînê, daxistina çend rojname û destbiserkirina çend tekoşerên cudahizir di vê heyamê de, encama beşeke din ji qewl û sozên Rûhanî bûye.

Cihê baldanê yek azadiya bîrûrayan di vê heyamê de, bi awayekî ketiye metirsiyê de, ku serkomar dibêje: “Yên ku rexnegir û li dijî dewletê ne, azad in, lê îznê bidin her di vê astê de jî, hevalên dewletê ji azadî û tenahiyê bê par nemînin, û rexneyên avaker bigrin”.

Hevalên rêzdar!

Tewahiya wan sitemkariyan ji dest dewletê tê, û birêvebirina vê siyasîyê di navxwe ya welat de, ne tiştêkî nû ye, belkû her di bingehe de rejîm li ser bingeha vê şêweya siyasî û bîrkirinê hatiye avakirin, û ji sistêmeke bi vî awayî, ji vê zêdetir nahê çavrêkirin.

Lê ya ku cihê çavnehîrîyê nine, hêvîdarbûna bi vê rejîmê û bi taybetî ji aliyê komeke hemwelatîyên Kurd ve ye, ku bi bê bibîranîna qewl û sozên di bi nav hilbijartinên pêşîn de, bi derev û xapandinên xwe, ku di vê rejîmê de rewayiya olî pê hatiye dan, carek din dikeve jêr bandora hinek qewl û sozan û diçne ser sindûqên dengdanê, û dengê xwe didin wan.

Rêzdarî!

Rejîma Komara Îslamiya Îranê serbarê pesnkirina xwe, û nîşandana rûçikek bihêz ji xwe, ji her demê bêhêztir e, jiber ku bihêzbûna hikûmetê ne bi hejmara zaf ya hêzên serkutker ên wê, û çewsandina xelkê bê tawan e, belkû bi qasî qahîmbûna pêgeha civakî û baweriyê xelkê wê ye.

Niha kêmtirîn hejmara xelkê baweriyê bi vê rejîmê û reformên wê dikin. Xelk wekî dagîrker li vê rejîmê dinihêrin û li pey derfetên herî biçûk de ne ku hikûmetê di nav lepên dagîrker de derxînin û radestî nûnerên rastîn ê gelan bikin.

Deshilatdarên rejîmê jî gellek baş ji vê rastiyê tê gihîştine, lewra tu der-

Nerîna Lîderan

Nêçîrvan
Barzanî:

“Em piştgiriya aştiyeke berde-
wam di Turkiyê de
dikin”.

Enwer
Muslim:

“Xwebirêvebirî
mafê rewa yê Kur-
dan e, û armanca
me parvekirina
Sûriyê nine”.

Elî Seîdî:

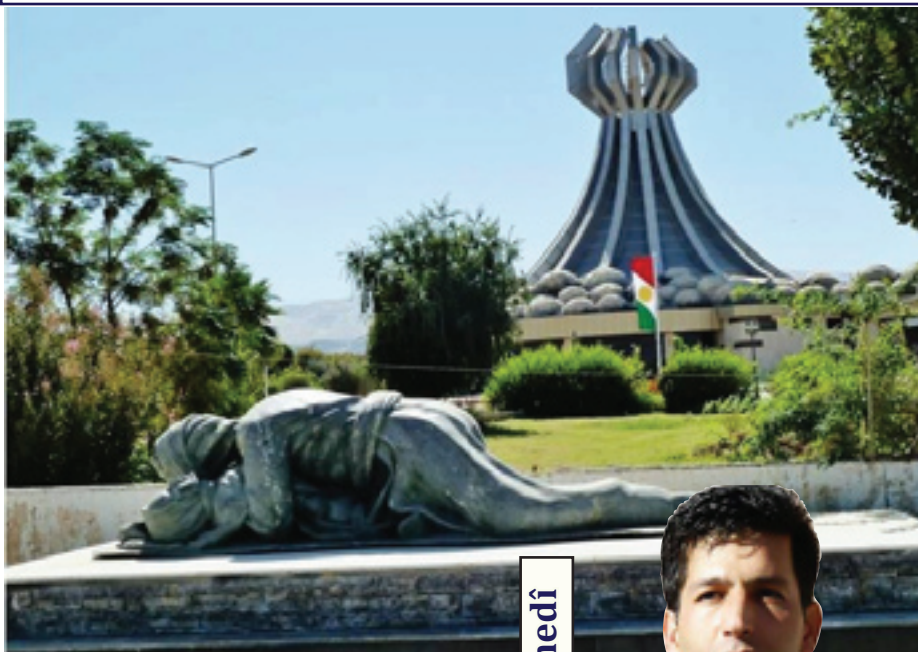
“Xelkê welat
dibe xwe ji bo êş û
zehmetiyan amade
bikin”.

Ehmed
Şehîd:

“Dema ber-
pirsyarên rejîmê
weha êrîşî ser
me dikin, bizanin
ku bi xelkê xwe
re çawa reftarê
dikin”.

Helebçe xala hevpar a hevxemiya neteweyî

Çeko Ehmedî

26 sal bi ser karesta mirovî ya ser-
dem, wate şehîdkirina pênc hezar
kesî û bi hezaran birîndarî, ku mirov
dikare destewajeya “Şehîdkirina
Helebçeyê” jêre bi kar bîne, derbas
dibe.

Her niha jî birîna wê karesatê, wekî
rojên yekemîn bi êş û jan e, û hemû
salekê bona çareseriya beşek ji vê
birînê, li seranserê cîhanê ji aliyê
Kurdan ve civîn û rêûresm birêve
diçin, û her carê aliyek ji xesarên wê
têne nîqaşkirin.

Yek ji biyavên herî giring ên vê kar-
esatê ku bandora kûr ya nîgatîv li ser
derûna takên Kurd di hemû parên
Kurdistanê de danî, û bê guman
rengê piştî yek yan çend nivşên din
ji takên Kurd, hemû aliyêke vê pîlanê
ku dest û rola gelek welatan têde bû,
êşkere be, lê ya ku niha êşkere bûye,
hebûna destê du welatên dagîrker û
dîktator û bêrehm ên dijî Kurd di vê
karesatê de ye.

Îraqê rasterast çeka kîmyavî bo
qirkirina pênc hezar mirov û bi

hezar mirovên din bi kar anî, û belge
di dest de hene ku rejîma Îranê berî
encamdana vê karesatê agehdar
bûye.

Em dikarin qala çend xalan bo sel-
mandina vê îdiaya xwe bikin. Di
hemû wan cinayetan de ku rû dan,
serbarê hebûna hêzên rejîma Îranê
di wan herêman de, heya niha jî tu
basek ji birîndar ya kuştina hêzên vê
rejîmê di vê karesatê de nehatiye ki-
rin, û cihê heyrîmanê ye ku hevdem
di gel şehîdkirina Helebçeyê, hêzên
komara Îslamiya Îranê hemû alav û
hewcehiyên veguhastina birîndaran
ber bi Îranê û propagandekirina bi
vî karî di ber destên wan de hebû,
û xwe wekî mirovdost û bi rehm li
hemberî gelê Kurd de nîşan didan,
û mixabin beşeke berçav ji civaka
cîhanê jî, bawerî bi vê yekê kirin.

Di yekem dema rûdana vê jînosay-

dê li hemberî gelê Kurd de, kamêra-
vanên rejîma Îranê ku weha dixuye
ku kesên şareza di biyavê çekirina
filman de bin, pêştir bo bûyereke bi
vî rengî, xwe amade kiribin, û çavni-
hêrê vê bûyerê û filmhilgirtina ji vê
bûyerê bibin.

Ew filmên ku ji ragehandinên giştî
ên rejîma Îranê ve bilav bûn, her
hemû şarezabûna wan di çekirina
filaman de nîşan didin, ku rengê berî
çekirina wan, sîmaryoya wan hatibe
nivîsandin.

Ya ku rû da, karesatek rastîn û
jînosayd bû, û berhema kiriyara re-
jîmeke dijî mirov bû, û encama xw-
eragirî û azadîxwaziya neteweyeke
belengaz bû, û nîşanderê sat û sew-
daya navdewletî û zalbûna berjew-
endiya aborî û pêwendiyên navdewl-
etî bi ser hemû mafên mirovan û
canê mirovan de bû. Para herî zaf ya
welatên cîhanê, bo şermazarkirina
vê tawana dijî mirovî, di yekemîn
dem û rojan de, xwe mat û kerr ki-
rin, û bi parêz ve amaje pê kirin.

Lê li hember de, xwîşk û birayên
xelkê Helebçeyê li aliyê din ê sînorê
welat, di Kurdistanê Îranê de, ser-
barê hemû xemsariya mezinhezên
cîhanê, di hemberî vê karesatê de, bi
dilekî vekirî û himbêzek germ, wekî
carên pêştir, û heta piştî jî, bûne
piştevan û xemxorê xelkê Kurdis-
tana başûr, û niha jî yad û bîranîna
wan şehîdan ji aliyê xelkê Kurdis-
tana Îranê ve bilind dinirxînin,
û rêz jê digrin, û hewce ye ku di
hemû parên Kurdistanê de, wekhev
hevxema karestatên hevdu bin, û
yekneteweyî, yek kulturî, û xwe bi
şîrikê hevduzanîne di dema karesa-
tan de, di dil û derûna hemû takên
Kurd de, reng bide.

İdrîs Sitwet

12.04.2013 (23.01.1392)

Komîteya Kurd, di «SI» de hate avakirin

Li roja 12'ê Nîsana 2013'an li gor biryara dawî kongireya Înternasyonala Sosyalîst (SI), û bi amadebûna 24 partî û rêxirawên herçar parçê Kurdistanê, konfranse bi armanca avakirina komîteyek Kurdî di vê rêxirawê de, li bajarê Silêmaniyê birêve çû. Heyetek payebilin ya PDK Îranê bi serperestiya rêzdar Hesên Şerefî di vê konferansê de beşdarî kir. Hêjayî basê ye ku ew konferans bi amadebûna rêzdar Lûyîs Ayala sekreterê "SI" dest pê kir.

21.03.2013 (31.02.1392)

Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê û Komeleya Şoreşgêr a Zehmetkêşên Kurdistanê Îranê, di daxuyaniyê hevpar de hilbijartinên dewra 11'ê ya serkomariyê Baykot kirin.

Di dema nêzîkbûna birêveçûna yazdehemîn dewra hilbijartinên serkomariyê di Îranê de, PDKÎ û Komeleya Şoreşgêr a Zehmetkêşên Kurdistanê Îranê di daxuyaniyê hevpar de tehrîmkirina hilbijartinên dewra 11'ê ya serkomariyê ku biryar bû li 24'ê Cozerdanê birêve biçe, Baykotkirin. 31'ê Banemer wezareta navxweyî ya rejîm bi bilavkirina daxuyaniyê navên 8 kes ji berbijêrên hilbijartina serkomariyê eşkere kir.

05.06.2013 (15.03.1392)

Parlemênta Kanada biryarek dîrokî da

Roja 5'ê Hezîrana 2013'an, di 25'mîn salvegera komkujiya girtiyên siyasî ên sala 1367'an(1988) li Îranê, parlemênta welatê Kanadayê weke yekemîn welat li ser astê cîhanê, di biryarek cesûrane de, gelaleya komkujiya girtiyên siyasî ên sala 67'an (1988) ku ji aliyê "Kempêna komkujiya 1988'ê" ve hatibû amadekirin, li gor yasa û pîvanên navnetewî weke cînyet li dijî mirovahiyê bi fermî naskir û piştê, roja 1'ê Çileya pêşîn bi armanca hevderdî û hevhemî tevî malbatên kuştîyên vê cînyetê, weke roja hevpêwendî digel girtiyên siyasî di Îranê de diyarî kir.

14.06.2013 (24.03.1392)

Hilbijartina serkomariyê di Îranê**Panorama sala 1392'an (21'ê Adara 2013-20'ê Adara 2014)****de birêve çû**

Roja 24'ê Cozerdana 1392 a rojî Hilbijartina dewra yazdehem a serkomariyê li bin dethilata wîlayeta feqîh di Îranê de birêve çû, û di encam de roja 25'ê Cozerdanê, wezîrê navxwe yê Îranê ragehand ku Hesên Rohanî karî wek serkomar piraniya dengên bi dest bîne.

03.07.2013 (01.04.1392)

Artêşa Mîsrê Mihemed Morsî li ser kar avêt

Roja çarşemî Artêşa Mîsrê Mihemed Morsî li serkomariyê avêt. Biryara han piştî xwenîşandanên sedan hezar kesî ku dijberên Mihemed Morsî bûn hat cîbicîkirin. Ebdulfetah El-sîsî Femandeyê giştî ê hêzên çekdar ên Mîsrê, di daxuyaniyê de helwêsta arteşê ragehand û eşkere kir ku serokê Dadgeha Bilind a Yasaya Bingehîn Adil Mensûr, heya birêveçûna hilbijartina serkomariyê, wê birêveberiya welatê Mîsrê bigire stûyê xwe.

22.07.2013 (31.04.1392)

Civîneke berfireh bi armanca pêkanîna Kongireya Neteweyî pêk hat

Roja 31'ê Pûşper (22.07.2013) kombûneke berfireh bi serperestiya rêzdar Mes'ud Barzanî serokê herêma Kurdistanê û bi beşdariya Partiyên her çar beşên Kurdistanê bi merema pêkanîna Kongireya Neteweyî ya Kurd li Herêma Kurdistanê pêk hat, û şanda PDKÎ bi serperestiya rêzdar Mistefa Hicrî sekretêrê giştî yê PDKÎ di vê kombûnê de beşdar bû. Di vê civînê de heyetek 21 kesî wek Desteya Amadekar a Kongireya

Netewî pêk hat. Nûnerê PDKÎ wekî yek ji endamên 21 kesî yê Desteya Amadekar a Kongireya Neteweyî hat diyarîkirin.

04.08.2013 (13.05.1392)

Helbestvanê navdarê Kurd Şêrko Bêkes di temenê 73 saliyê di Swîdê de, koça dawiyê kir

Roja 04.08.2013'an Şêrko Bêkes helbestvanê navdar ê Kurd di yek ji nexweşxaneyên Swîdê de bi sedema nesaxiya penceşêrê koça dawiyê kir. Şêrko Bêkes kurê helbestvanê Kurd Faiyq Bêkes e, û di sala 1940'î li bajarê Silêmaniyê ji dayîk bûye, û di sala 1986'an de çûye derveyî welat, û ji sala 1987 heya 1992'an li Swîdê jiyan kiriye û piştê vegeriyaye Kurdistanê. Navbirî bi yek ji helbestvanên nûxwaz ê hevçerx ê Kurd tê hesibandin ku xwediyê çendîn dîwanên helbestan e, û gellek ji helbestên wî bo ser çendîn zimanên zindî ên cîhanê hatine wergêrandin.

08.09.2013 (13.05.1392)

Muhendis Riza Xeyatî koça dawiyê kir

Roja 08.09.2013 (13.05.1392) Muhendis Riza Xeyatî pêşmerê kevnar ê PDKÎ di bûyera dilêş ya trombîlê de, cane xwe ji dest da. Termê Muhendis Riza Xeyatî di goristana şehîdan ya PDKÎ de bi axa pîroz ya nîştîman hate sipartin.

05.12.2013 (14.09.1392)

Nîlson Mandêla koça dawî kir

Roja 05.12.2013'an Cêkob zûma serkomarê Afrîqaya Başûrbiawayekî fermî koça dawiya Nîlson Mandêla ragehand. Nîlson Mandêla têkoşerê

siyasî û xebatkarê naskirî yê dijî apartaydê li Afrîqaya Başûr û rêberê Kongireya Neteweyî ya Afrîqayê, roja 14.09.1392'an (05.12.2013) piştî heyamekê nexweşiyê di temenê 95 saliyê de koça dawiyê kir. Bi nemana Nîlson Mandêla azadîxwazên cîhanê û alîgirên wekheviyê, semboleke xebat û tekoşînê û kesayetiyekî herî naskirî yê demokrasîxwaziyê ji dest dan. Deftera Siyasî ya PDKÎ jî bi boneya koça dawiyê ya Nîlson Mandêla ragehandinek bilav kir.

(20.11.2014) 29.08.1392

Îran û welatên 5+1 li hev kirin.

Piştî çend sal çavniherîyan, gera nû ya gotûbêjan di navbera Îran û welatên 5+1, li ser pîrsa navîkî ya komara Îslamiya Îranê li bajarê Vîyen paytextê Nemsayê dest pê kir, û bi vî awayî li hev kirin. Li gorî vê lihevkirinê, diviya Îran pîrograma xwe ya navîkî sînardar bike, da ku rojava di hember de, beşek ji gemaroyên xwe ên aborî li ser Îranê hilgire.

28.02.2014 (09.12.1392)

Kongireya navnetewî ya Lawên Sosyal Demokrat "IUSY" birêvr çû

Di vê kongireyê de li ser pêşniyara nûnerê Yekîtiya Lawên Demokrata Kurdistanê Îran, di rapora taybet bi netewên cîhanê de, xalek li ser piştevanî ji mafên neteweya Kurd li her çar beşên Kurdistanê hate pejirandin. Herweha di beşek din a karê kongirê de Evîn Încir weke sekretera giştî a IUSY û herweha Aştî Azerefşan nûnera Yekîtiya Lawên Demokrat a Kurdistanê Îranê weke endama Desteya Çavedêr a IUSY hatin hilbijartin.

Bandora herêma Kurdistana

Îraqê, û helwesta welatên cîran

Şemal Terxîbî

Herêma Kurdistana Îraqê wekî tenê parçeya rizgarkirî ya Kurdistanê, bi sedema hilkefta coxrafîyayî û hebûna jêrxana bihêz ya aborî, xwediyê pêgeheke taybetî di asta herêmî de ye, û di heman demê de jî, giringî û hestiyariyeke taybet bi xwe di nava welatên herêmê de heye.

Ya ku eşkere ye herêma Kurdistana Îraqê hevsînor e di gel sê welatên Îran, Turkiye û Sûriye ku di wan sê welatan de, nifûseke berçav ji Kurdan akincî ne.

Di heman demê de jî mijûlî xebat bo bidestveanîna mafên xwe yên neteweyî ên zewtkirî ne.

Ji vê dîtingehê ve Kurdistana Îraqê dikare roleke bi bandor li ser pêvajoya xebata parçeyên din ên Kurdistanê danê. Bi vê sedemê, em dibînin ku rejîmên zal bi ser her sê parçeyên din de, ji du rîyan ve hewil didin ku vê rastiyê ji rîya xwe derxînin:

Ya yekem, hewldan bona vê ku ji rîya destêwerdana di nava karûbarên siyasî û aborî yên vê herêmê de, Hikûmeta Herêma Kurdistanê bikin hikûmetekî kedîkirî di destên xwe de, û ya duyê, hewldan bona kêmrang û kalkirina pîlanên xwe.

Yek ji bingeheên aboriya herêma kurdistana hebûna cihên torîstî û geştiyarî ên vê herêmê ye, ku di çend salên borî de kariye ku wekî karteke bihêz ya aborî û dahathîner xwe nîşan bide.

Bi sedema hebûna azadî û aramî û di heman demê de jî, xwezaya dilrevîn û şunwarên dîrokî, herêma Kurdistana kariye ku dîmeneke ciwan û balkêş ji xwe, bide bîrûraya giştî, û pêgeheke bihêz di vî warî

de, ji xwe re bibîne.

Bi awayekî ku em dikarin bêjin ku hevçax di gel kerta petrol û gaz û samanên din ên xwazayî, kanaleke baş û bi cî bo vejîyandina aboriya xwe destber bike, lê her wekî me îşare pê kir, neyar û dijminên gelê Kurd, tu carî çavên wan bi pêşkeftinên herêma Kurdistanê venabe, û berevajî berdewam hewlê bo kêmgiring nîşandana van deskevtan didin.

Serkonsolgeriya rejîma Îranê li bajarê silêmaniyê çend rojan berî niha di daxuyaniyekê de, bi xelkê Îranê ragehandibû ku neçin Kurdistanê Îraqê, jiber ku biyavê tenahiya vê herêmê ne baş e.

Herçend piştî nerizayetiya berpirsyarên herêmê navbirî ragehand ku merema wan ew yek nebûye. Lê naweroka vê axavtinê vê dijayetiya eşkere zêdetir derdixe.

Di vir de pirs ew e ku nehatina torîstan ji Îranê ve bo herêma Kurdistanê, çi qazancekê digehîne rejîma Tehranê.

Em dikarin bersiva vê pirsê di çend beşande bidin:

Yekem: Her wekî hemû aliyek agehdar in, hikûmeta nawendî ya Îraqê bi yek ji hevalbendên stratejîk ên Îranê di vê herêmê de tê hesibandin.

Herwisa di vê heyamê de komek kêşe di navbera Bexda û Herêmê de pêk hatine, û hikûmeta nawendî bi neşandina budce û pere, wekî karteke zext û givaşê dixwaze ku hikûmeta Herêmê bixe qedeman,

di vî warî de hewlên Komara Îslamiya Îranê derheq rêgirîkirina ji çûna geştyaran di demsala Buharê û cejna newrozê de, dikare wekî alîkarîkirina hikûmeta Malîkî di Îraqê de bihê hesibandin, wate ji aliyekî ve Malîkî bi neşandina budceyê zextê bixe ser hikûmeta Herêmê, û ji aliyekî din ve Hikûmeta Tehranê wekî hevalbendê Malîkî û yek ji dijberên herêmî ên herêma Kurdistanê ji rîya hatina erz û dahata geştiyariyê bo Herêma Kurdistanê bigre.

Li gorî hinek serjimêriyên fermî di çend salên borî de, bi awayê salane zêdetir ji 100 hezar hemwelatîyên Îranî bi armanca serdanê rû kirine Herêma Kurdistanê.

Duyemîn: Rêgirtina ji hatina dahat û erz bo Herêma Kurdistanê ku eşkere ye ew yek wê bandora nîgatîv ya zaf li ser rewşa herêmê danê. Wate bertengbûna her çi zêdetir ya çavkaniyên dahatê di herêma Kurdistanê de.

Sêyemîn: Pêkanîna şeweyek ji bê baweriya di navbera xelkê xeyrî Kurd di Îranê, û gelê Kurd bi giştî. Eşkere ye ku rejîma Îranê bi dirêjiya temenê xwe hewil daye ku gelê Kurd wekî neteweyekî şerxwaz û dûr ji şaristanîyetê nîşan bide, ku di destpêka şoresê de, heya asteke di vî karê xwe de serkevtin bi dest anî. Lê bi xweşî ve di sala borî de ev şewaza ji bîrkinê heya asteke berçav xistin nava kirsdanka dîroka de.

Lê hewlên rejîmê hatin çirkin bona vê ku ew şeweya bîrkinê carek din zindî bikin.

Çaremîn: Mifaya şaş wergirtina ji hesta mesebî ya piraniya xelkê kurd, ku peyrewê mesebê Sunî ne, lê piraniya hemwelatîyên xeyrî Kurd di Îranê de Şîe ne.

Rejîma Îranê di 35 salên borî de, beredewam ji rîya meseb û herwisa darêtina pîlanên, û şêlûkirina avê masî girtine, û vê carê jî dixwaze weha nîşan bide ku xelkê kurd di warê mesebî de li dijî xelkê Îranê ne, û cardin vê tîrsê pêk bîne ku seferkirina bo cihên ku Sunî lê dijîn, bi wateya kirîna mirinê ye.

Cuda ji van polênkirinan, ku armancên qirêj ên rejîma axûndî ji me re eşkere dikin, em dikarin bi pîrseke din, nerastbûna îdeyên rejîmê biselimînin.

Hekî biyavê tenahiya Herêma Kurdistanê ne baş e, û metirsî bo hemwelatîyên Îranî heye, bo çi hêzên Siapa Pasdaran tene nava xaka Herêma Kurdistanê, û wekî bixwe dibêjin ew serqalê xizmetgozariyan in? Gelo ew nebûna tenahiye, canê wan naxe tîrsê? Em dikarin ji du biyavan de bersiva van pîrsan bidin.

1-Ew banga ku serkonsolgeriya rejîmê û hevalbendên wê dikin, ne rast in û armancên siyasî dipêkin.

2-Hekî netenahî hebe jî, kirêgirtiyên Sipaha Pasdaran bi xwe wê çê dikin, lewra ew jî qet metirsîyê bo xwe çê nakin.

Herçend ku her du xalên îşarepêkirî rast in, û heqîqeta pîrsa Herêma Kurdistanê di nav derûna xwe de veşartine.

Ehmed Kirêwe naskirî bi Ehmed Rezgeyî kurê Ebdulla, sala 1348'an (1969), li gundê Rezge ya ser bi Bajarê Serdeştê hatiye dinê.

H:Rehîm Gergulî

Ehmed Rezgeyî di temenê 7 saliya xwe de diçe xwending-ehê, lê piştî 2 salan, wate di sala duyemîn a xwendina xwe de, babê xwe ji dest dide û bi sedema vê ku kurê mezin yê malbata xwe dibe, destan ji xwendinê dikişîne û bi neçarî rû li karê kolbariya ser sînoran dike.

Ehmed Rezgeyî nasiyariya xwe bi PDKÎ re weha tîne ziman: “Tê bîra min, ez zarok bûm û bab û bapîrên min basa Komara Kurdistanê û Pêşewa Qazî Mihemed û pêşmergan bo me dikirin, wî çaxî min navê PDKÎ bihîst, lê min bi xwe û ji nêzîk ve sala 1982(1361)’an ji rêya du endamên PDKÎ bi navên Kerîm Şelmaşî naskirî bi Kerîm Şehrniya û Mihemed Bêkes ve ku ji dûr ve hindêkê jî xizmên me bûn, min PDKÎ nas kir”.

Ehmed Rezgeyî tevlibûna xwe bi PDKÎ re weha tîne ziman: “Sala 1983(1362)’an min bi awayekî fermî peywendiya teşkilatî bi Kerîm Şelmaşî ve girt, wî çaxî me’mûriyetek dane min û 5 endamên din ên PDKÎ, da ku ji boy partiyê gulleyan bikirin, min gulle kirin lê di destê min de hatine girtin û ez jî heyama 24 demjimêran hatme desteserkirin, piştê hatim berdan û Kerîm Şelmaşî gote min ku xwe berhev bike û tevî partiyê bibe.

Eva bû ku di sala 1985(1364)’an ez hatim binkeya Deftera Siyasî a

Ehmed Rezgeyî: “Piraniya rojên Înê, Dr. Qasimlo sere-dana nexweşxane û birîndaran dikir”.

PDKÎ li Gewredêyê, û piştî 15 rojan min di dewreya 35 a Fêrgeha Siyasî-Nizamî de beşdarî kir û bi fermî bûme pêşmerge”.

Ehmed Rezgeyî roja herî xweş a jiyana xwe weha tîne ziman: “Roja herî xweş a jiyana min ev e ku sala 1991(1370)’an, şerê di navbera Îran û Îraqê de bi dawî hatibû, rewşa PDKÎ pir xirab bû, basa vê yekê dihate kirin ku wê baregehên PDKÎ ber bi Romadiyê ve bibin, ez û 5 pêşmergeyên din li menteqê bûn û bi tewahî bê hêvî bibûn, lê beravajî di Başûrê Kurdistanê de, xelkê ser hilda, û Kurdistanê Başûr rizgar bû, eva roja herî xweş a jiyana min bû”.

Di hember de roja herî nexweş a jiyana xwe jî tîne ziman û dibêje: “Roja herî nexweş a jiyana min jî ev e ku sala 1989(1368)’an ez birîndar ketim û li nexweşxaneyê PDKÎ li Bolê(Qendîl) bûm, piraniya rojên Înê Dr. Qasimlo sere-dana nexweşxane û birîndaran dikir, rojekê Dr. Qasimlo hat û got, min seferek bo derveyî

welat heye, Dr. Qasimlo çû û piştî çend rojan me li salona nexweşxanê li filmeke Vidyoyî dinêrî ku kadrekî dermanî bi navê Mihyedîn hat û got Vidyoyî bitemirîn, ev gotina navbirî ji boy me cihê heyrîmanê bû, em birin ser textan û ragehandin ku gulle berdane ser canê Kak Dr. Qasimlo, û piştî midehekê kêm qêrîn û girîn ket nava kadrê pêşmergan de, û ragehandin ku Dr. Qasimlo şehîd ketiye, eva roja herî nexweş a jiyana min e û tu caran li pêş çavên min naçe”.

Rezgeyî derheq bi jiyana xwe ya hevpar dibêje: “Sala 1992(1371)’an min keça

pêşmergeyekî bi navê Şîrîn Mihemed Pena nas kir û me peywendiya ji hevdu hezkirinê damezirand, encama peywendiya me jî bû sebeb ku piştî mideheke kêm û di heman salî de, li Şîwe rezê, em jiyana hevpar ava bikin û berhema jiyana me jî du kur û keçek e”.

Ehmed Rezgeyî piştî nêzîk bi 30 salan pêşmergeatiyê dibêje: “Hêviya min ev e ku PDKÎ ser bikeve û em ji vê rewşê rizgar bin û herweha daxwazê ji wan kesan dikim ku pişt ji netewa xwe kirine ku vegerin ser rêya rast û destan ji karê xirab bikişînin û pişt û penaya xelkê xwe bin”.

Ehmed Rezgeyî rû li xortên Kurdistanê dike û bi vê peyamê dawiyê bi hevpeyvîna xwe tîne: “Peyama min bo xortên Kurdistanê ev e ku Dr. Qasimlo ji Yekîtiya Lawan ve dest avête karê siyasî û di encamê de bûye kesatiyekî navnetewî, lewra ez daxwazê ji we dikim ku asta zaniyariyên xwe bibin ser, û li pey dîroka gelê xwe yê mafxwarî de herin, û nekevin şûna siyasetên dije gelî û dije mirovî ên Komara Îslamî ya Îranê.”

Perî Reşîdiyan

Pêşwaziya ji 8'ê Adarê bi termên keç û jinan ve

Termên xwendekarek li Merîvanê, yek li Urmiyê û termên du xwişkên li Başûr, ew keça ku li bajarê Hewlerê, bi 15 gulleyan bi destên babê xwe hate pirtî-pertî kirin, ew her çar deste xwişk bi hev re gazî wijdanên me kurdan dikin, û diqîrînin û dibêjin “Êdî bes e! ma heya kengê jinên kurd dê bibin qurbanî”.

Dengê qîrîna wan bi hev re ji wijdana me re dibêjin: “Êdî bes e, heta kengê jina kurd bi sedema namûsê, şeref, urf û edetên parvemaî, hizrên kevneşop, sîstema mîrserdestiyê, kultur, qanûnên ne medenî û ya dawiyê bi destê neyarên kurdan dê bêne kuştin.

Êdî kuştina jinan yê bûye karek rojane. Ne yasayek heye ku li wan xwedî derkeve, û ne wijdanên takekesên civaka me li xewa giran şiyar dibe. Mixabin em xwedî civakek pirr paremayî û paşketî ne. Gellek urf û edet di nav civaka me de hene ku bersiva daxwazên keçên ciwan ên kurd êdî nadin. Keça Kurd êdî dizane ku milê kesê nîne û kesayetiyeke serbixwe heye.

Ew urf û edet mixabin gellek pirr in, bo nimûne: Kirîna û firotina keçan bi awayên cuda cuda, bedelxwîn dayîn, jin bi jinî, zewaca bi zorê û zewaca di nav eşîrê û ne dilxwaz û ji hemûyan xirabtir, pêşkêşkirin û kambaxtir ji vê jî diyardeya “çend-jinî” ye.

Herwiha faktorên din weke ol, bê dewletbûn, qanûna medenî û ... hwd. Kuştin ya xwekuştin nîşana bê yasayî û bêmafîya jinan e. Eger qanûnek hebûya ku xwedî li mafê jinan derketiba, qet rojane keç û jinên kurd nedihatin kuştin.

Ew babê nezan û hov keça xwe di xewê de nedida ber gulleyan. Evqas ku jinên kurd bi neçariyê dest bi xwekuştinê nedibirin, ji ber ku ti deriyek vekirî ji wan re namîne ji aliyê malbat, civak û qanûnê. Xwekujî ne çareserî ye û ne jî rêyek durist. Divê jinên kurd qet li vê

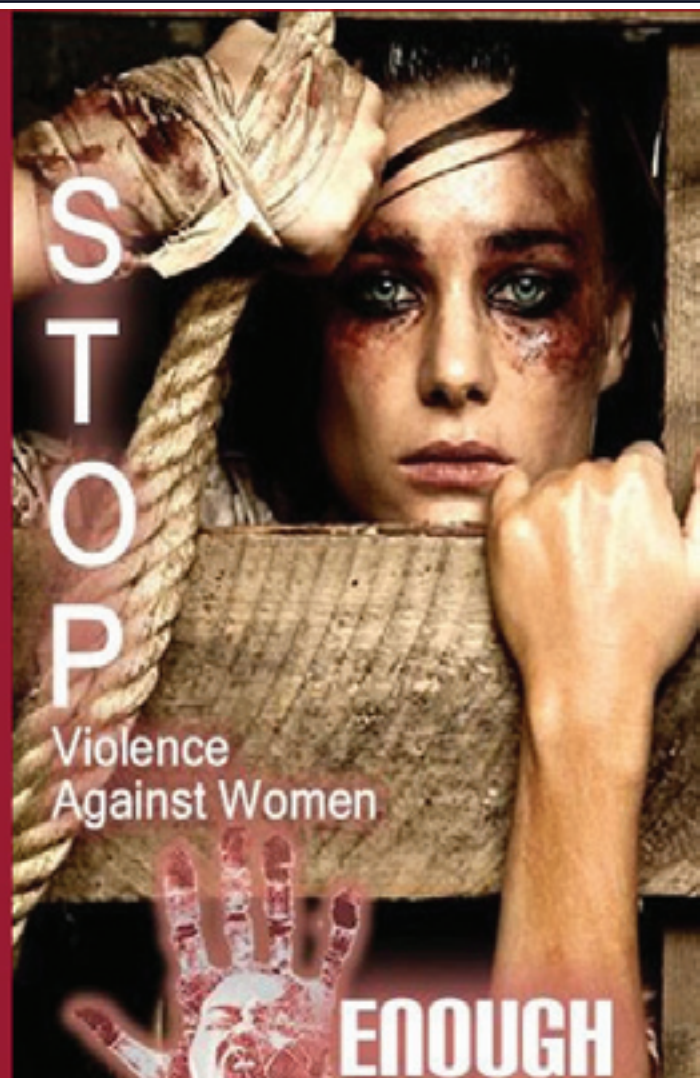
rêyê nefikirin û ne hilibijêrin.

Heta kengê emê cil û bergên reş li xwe bikin û bibêjin qeder û çarenûsa wan keç û jinan jî wiha bû. Ma çi gunehê Şeydaya ciwan, kullîka Adarê hebû ku diviyabû bi wê şeweya nemirovane bihata kuştin.

Ew xwişkên ku termên wan di nava avê de bêcan mabûn, ji xeynî vê yekê ku cinsiyeta wan ne mîr e, çi sûçek dinê hebûn. Hemû civak li hemberî wan tawana suçdar e. Li gorî serhejmariyên ne fermî, nêzik bi 40 hezar jin û keçên kurd di heyamê wan 22 salên dawî de hatine kuştin.

Gelo kê berpirsyar e?

Heta kengê hindek partiyên siyasî, saziyên sîvîl, rewşenbîr, kesên zana û dilsoz, civak, keç û xortên kurd, rêxistênên jinan dê çavên xwe bigirin û bibêjin ku bab, bira, mam, xal û ...hwd li ber namûs û abûra malbata xwe ew kuştin, xwekuştin ji ber ku pirsgerêkeke malbatî ye, ew destêwerdanê tê de nakin.

Êdî kuştina jinan bûye karek rojane. Ne yasayek heye ku li wan xwedî derkeve, û ne wijdanên takên civaka me li xewa giran şiyar dibin. Mixabin em xwedî civakek pirr paremayî û paşketî ne. Gellek urf û edet di nav civaka me de hene ku bersiva daxwazên keçên ciwan ên kurd êdî nadin.

Li gorî amarên ku medya û çapemenî bilav dike, li her çar parçên Kurdistanê hejmarek gellek rêxistinên jinan hene. Bi tenê li Başûrê Kurdistanê 73 -74 saziyên parêzerê mafên jinan hene.

Lê Mixabin rewşa wan saziyan jî weke partiyên siyasî ye. Mirov gellek kêmbûnê ku çend sazî bi hev re hindek caran karên hevbeş dikin bona çareserkirina pirs-girêkên micid ên civakê. Ewqas rêxraw nîşana bihêzbûna me nîne, belkî nîşa tevlihevî û bê bernamêyiyê ye.

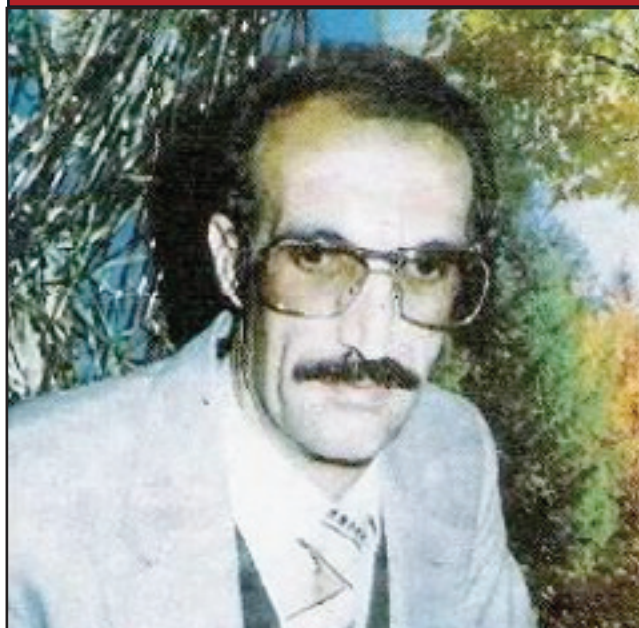
Bi dîtina min êdî dema wê hindê

hatiye ku em jinên kurd bi zanebûn û bîra femînîstî li dora hev kom bibin. Ew hinde xwe li hev dîr negirin û xwe biyanî nehesibînin. Pirsê jina li hemû cîhanê weke hev e. Dema wê hindê hatiye ku her jineke kurd ji mafên xwe yên mirovî xwedî derkeve.

Em dizanin ku maf nayê dan, belkî tê standin. Ji bo mafstandinê divê ku mirov têbikoşe û hewildanan bike. Em jinên Kurd, dibe me bawerî bi hêz û îradeya xwe hebe. Bi yekgirtin, yekdengî û bi hevkarîya mîrên xwedî îrade û wekhevîxwaz, wijdanên hişar û azadîxwaz, em dikarin civaka xwe li xewa giran şiyar bikin, û li jêr stemê rizgar bikin

25 sal bi ser koça dawî ya hunermend Mihemed Şêxo re derbas bû

**MIHEMED
SALIH ŞÊXMÛS
MIHEMED ŞÊXO
(1948-1989)**

Gotinên Navdaran

A: Firat Cewerî

Hewlêr (Rûdaw)- Hunermendê mezin ê Kurd Mihemed Şêxo di sala 1947'an de li gundê "Xecûkê" ya Rojavaya Kurdistanê hatiye dinê û cih û bandora wî di huner û muzîka Kurdî de pir diyar e.

Wî piraniya jiyana xwe bi perîşanî û di koçberiyê de derbas kir, û mixabin sala 1989'an de çû ber dilo-vaniya xwe.

Birayê Mihemed Şêxo, Beha Şêxo divê derheqê de dibêje: "Hunera ku hunermendî mezin Mihemed Şêxo li pey xwe bi cih hişt, li dilê her mirovekî Kurd xist û di nava her malbatek Kurdperwr de stranên wî tên guhdarkirin. Wî bi stranên xwe kul û derd û zordariya li ser netewa

xwe vedigotin."

Ne heps û ne jî sitemkariya welatên dagîrkerên Kurdistanê nikarîbûn dengê wî bibirin. Mihemed Şêxo stranên xwe yên herî xweş û watedar di nava zindanê de gotine û ji ber ku dilsozê huner û doza netewa xwe bû, ew ji hunermendan re bûye mînak û bi dehan hunermendên Kurd heta vê gavê jî stran û awazên wî zindî dihêlin.

Hunermend Şeyda derheq Mihemed Şêxo dibêje: "Bilbila xemgîn Mihemed Şêxo di navbera salên 1969 heya 1972'an dest bi xwendina akademîk ya mûzîkê kir û bi çend hevalên xwe re Koma Serkeftin ava kir. Kesên akademîk û

şarezayên mûzîkê û herweha kesên ku hunera navbirî şopandine û li stran û awazên wî guhdarî kirine dibêjin, gerek hunera ku Mihemed Şêxo li pey xwe bi cih hiştiye di peymangeh û dibistanên mûzîkê de bê xwendin."

Mamosteyê mûzîkê Mihemed Ezîz Zaza jî dibêje: "Bavê Felekê mîna gellek hunermendên din ên Kurd di hunera xwe de hertim daxwaza mafên gelê Kurd kiriye û berî ku koça dawiyê bike, bi stranekê xatira xwe ji vê diniyayê xwast û dilê bi dehan hezar hezkiriyên xwe xemgîn kir, lê ji wan xwest ku di her Adarekê de wî hşiyar bikin da ku dilê wan geş bike."

Diholjenê navdarê Kurd "Ka Berat" jiyana xwe ji dest da

Hewlêr (Rûdaw) - Hunermendê navdarê Kurd ê Rojhilatê Kurdistanê "Berat Elî Nûranî" ku bi "Ka Berat" hatibû naskirin, di temenê 81 saliyê de koça dawiyê kir.

Li gorî medyaya Îranê, roja (09.03.2014)'an hunermend Berat Elî Nûranî li bajarê Sine a Rojhilata Kurdistanê, bi sedema nesaxî û pîriyê jiyana xwe ji dest da. .

Hunermend Ka Berat di warê lêdana Def û Diholê de binav û deng bû û herweha hevalê hunermendê koç kirî Ebdullah Şerîetî bû. Şerîetî jî di warê lêdana Zorneyê de xwediyê nav û dengê bihêz bû.

Ka Berat sala 1932'an li bajarê Sinê ji dayîk dibe û di gellek welatên

weke Firansa, Almaniya, Yûnan, Rûsiya û Herêma Kurdistanê de beşdarî fîstîvalên hunerî bûye. Ka Berat bi sedema şarezaiya xwe di warê lêdan û jenînê alavên mûzîkê, ji aliyê akadimiya netewî a mûzîka Firansayê, bawernameya doktoraya wergirtibû.

Peyayên mezin dîrok, û dîrokê ji kirinên peyayên Mezin xemilandiye.

LaBruyère

Biaqil li ser sedeman munaqêşe dikin, kemaqiljî Biryaran didin.

Anarchasis

Ger ev netewe nivî azad, û nivî jî dîl be, ew najî.

Lincoln

Yên ku ji bo parastina mafên belengazan nepeyivin, Ew dîl(hêsîr) in.

Lowell

Zincîra ku hûn dixin stûyê dîlekî, seriyê wê yê din Dikeve stûyê we.

Emerson

Hêvî gopalê dildaran e.

Shakespeare

Hêvî tunebûya, jiyan jî çê nedibû.

Holderling

a. Tîpên jêrîn di nava bêjeyekê de bi kar bînin.

Ş.....	Y.....	Q.....
Û.....	XW.....	U.....
X.....	P.....	I.....
Ç.....	R.....	J.....

b. Tîpên jêrîn di nava bêjeyekê de bi kar bînin.

C.....	H.....	O.....
A.....	K.....	M.....
G.....	N.....	Ê.....
B.....	L.....	Î.....

c. Tîpên jêrîn di nava bêjeyekê de bi kar bînin.

D.....	T.....
F.....	V.....
E.....	Z.....
S.....	W.....

Navên wêneyên jêrîn bibêjin û binivîsin !

Tiştonek

A: Mahir Berwarî

1- Tişteke min heye ser mişar, nîkil mikar.

- Şaşik li ser seraye, bang dide, lê ne melaye.

- Sere mişaru, pê xeparu.

2- Ji vêrê heta Mûsil hemî lawkên çav bi kil.

- Ji vêrê heta Mûsil, hemî xatûnên çav bi kil.

- Wit wit, şûnkê dûl qut.

- Dengbêjekî dengzelal e, ji qewmê xwe re neyar e.

- 10 mêr bi rengêkî sitrana dibên bi dengêkî.

3- Bager dezî, li palê bezî. (* Ji kewa biçûktire)

4- Li erdê weke gîsk e, li esman weke nîsk e.

5- Tişteke ji gezê biçûktire, ji bihostê mezintire, ji befrê sipîtire û ji qîrî reştire.

- Reş e reş e mîna qîr, spî ye spî ye mîna şîr, diçe diçe mîna mîr.

6- Tişteki tiştane, li ser kevra xiştane.

7- Reş e wekî qetranî, sipî ye wekî kitanî, sûr e wekî mer-canî, difirit diçite esmanî.

Xwendevanên hêja!

Hûn dikarin bersiva tiştonekan bi rêya E-maila Agiri2003@gmail.com ji me re bişînin.

AGIRÎ

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 -FRANCE

E - Mail: Agiri2003@gmail.com

Tel: (+)9647503640792

Çend dîmenên taybet bi rêûresma pêşwazî ji sala nû, Koye- Başûra Kurdistanê

